

WYMAGANIA EDUKACYJNE – Wiedza o społeczeństwie – KLASA 8

SEMESTR I				
Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna <i>Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny dopuszczającej oraz:</i>	Ocena dobra <i>Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny dostatecznej oraz:</i>	Ocena bardzo dobra <i>Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny dobrej oraz:</i>	Ocena celująca <i>Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny bardzo dobrej oraz:</i>
ROZDZIAŁ I /DZIAŁ TEMATYCZNY: Człowiek, grupy społeczne, rodzina				
1. Człowiekiem jestem				
- Potrafi wymienić czynniki, które kształtują człowieka jako jednostkę. - Wie, czym się zajmuje przedmiot wiedza o społeczeństwie. - Wie, czym są komunikaty werbalne i niewerbalne.	- Potrafi podać przykłady nauk humanistycznych. - Rozumie zasady komunikowania się i je stosuje.	- Wymienia elementy osobowości człowieka. - Zna znaczenie słowa asertywność. - Wie, jak przygotować samodzielnie prezentację i publicznie ją przedstawić.	- Potrafi wymienić i opisać dziedziny humanistyki, które tworzą wiedzę o społeczeństwie. - Opisuje elementy osobowości człowieka i określa, jak wpływają na różnorodność ludzi. - Potrafi wskazać zachowania asertywne.	Opisuje najważniejsze zasady skutecznego komunikowania się.
2. Człowiek jako istota społeczna				
Wymienia najważniejsze potrzeby człowieka.	Potrafi wskazać przykłady potrzeb pierwotnych – biologicznych oraz wtórnych –	Charakteryzuje człowieka jako istotę społeczną i podaje	Charakteryzuje potrzeby ludzkie z uwzględnieniem ich	Opisuje rolę więzi społecznych w budowaniu

Wymienia kilka przykładów ról społecznych, które odgrywa.	psychicznych i społecznych. - Wyjaśnia pojęcie socjalizacja. - Wie, czym są: interakcja i więzi społeczne.	stosowne przykłady. - Wymienia różne rodzaje więzi społecznych. - Wie, jaką funkcję pełnią role społeczne.	podziału. - Wyjaśnia, jaką funkcję pełni społeczeństwo w procesie socjalizacji. - Charakteryzuje różne rodzaje więzi społecznych. - Potrafi wskazać, jak poszczególne grupy wpływają na odgrywane przez nas role społeczne.	relacji społecznych. Opisuje człowieka jako istotę społeczną, używając poznanych pojęć.
3. Zbiorowości i grupy społeczne				
- Wie, czym są zbiorowości społeczne. - Wie, czym są normy grupowe.	- Wie, czym są grupy społeczne. - Dokonuje podziału grup społecznych na formalne i nieformalne, pierwotne i wtórne, duże i małe. - Wskazuje przyczyny powstawania konfliktów.	- Zna sposoby rozwiązywania konfliktów. - Wie, jakimi metodami można osiągnąć kompromis.	- Charakteryzuje wybrane zbiorowości społeczne. - Potrafi określić rolę zbiorowości w życiu społecznym. - Charakteryzuje różne sposoby podejmowania decyzji w grupie oraz wskazuje ich dobre i złe strony. - Wymienia najważniejsze rodzaje konfliktów.	- Charakteryzuje różne grupy społeczne, wskazując ich specyficzne cechy. - Określa, jaką rolę odgrywają różne grupy społeczne. - Wskazuje sposoby rozwiązania prostego konfliktu interpersonalnego na drodze kompromisu.
4. Rodzina jako najważniejsza grupa społeczna				
- Wie, jaką rolę w społeczeństwie odgrywa rodzina. - Potrafi wymienić wartości	- Opisuje rodzinę jako grupę społeczną. - Wie, czym są rodziny	- Potrafi wymienić akty prawne, które opisują rodzinę. - Zna prawa i obowiązki	Wymienia i opisuje podstawowe funkcje pełnione przez rodzinę.	Analizuje wpływ, jaki rodzina wywiera na dzieci.

ważne dla rodziny.	dwupokoleniowe i wielopokoleniowe; rozumie, na czym polega rola rodziców i osób starszych.	rodziców i dzieci.	• Analizuje wartości ważne dla rodziny. • Opisuje prawa i obowiązki rodziców i dzieci. • Zna współczesne typy rodziny.	
5. Jak funkcjonują gospodarstwa domowe. Budżet domowy				
• Potrafi poprawnie określić najważniejsze wydatki i dochody gospodarstwa domowego.	• Zna i rozumie zasady racjonalnego gospodarowania budżetem domowym. • Rozumie pojęcie deficyt budżetowy i wie, jak uniknąć deficytu budżetowego.	• Umie wyjaśnić rolę i znaczenie gospodarstwa domowego w gospodarce państwa. • Potrafi zaplanować i rozpisać zrównoważony budżet.	• Przedstawia rolę rodziców i osób starszych w rodzinie oraz umie skorzystać z ich doświadczenia pomocnego podczas projektowania budżetu.	• Wyjaśnia, że współudział w planowaniu budżetu jest przejawem postawy obywatelskiej i patriotycznej. • Rozwija postawę odpowiedzialności i przedsiębiorczości w codziennym życiu gospodarstwa domowego.
ROZDZIAŁ II / DZIAŁ TEMATYCZNY: Społeczność szkolna, lokalna i regionalna				
6. Samorząd szkolny				
• Potrafi scharakteryzować klasę szkolną. • Opisuje życie społeczności szkolnej.	• Wskazuje najważniejsze prawa, jakie ma samorząd szkolny.	• Wie, czym jest samorządność, podaje przykłady rodzajów samorządów. • Podaje najważniejsze zasady wyboru samorządu szkolnego.	• Wskazuje, co najmniej kilka ważnych funkcji, które pełni szkoła. • Podaje, jaką rolę w życiu społeczności szkolnej odgrywa samorząd. • Charakteryzuje działania samorządu uczniowskiego.	• Uzasadnia znaczenie samorządności w państwie. • Wyjaśnia, na przykładzie wyborów do organów samorządu szkolnego, stosowanie procedur demokratycznych w życiu szkoły oraz grup, w których uczestniczy.

7. Prawa i obowiązki ucznia				
• Zna prawa i obowiązki ucznia. • Rozpoznaje przypadki łamania praw ucznia w swoim otoczeniu.	• Zna prawa i obowiązki pracowników szkoły. • Zna instytucje zajmujące się ochroną praw ucznia.	• Potrafi wskazać, z jakich aktów prawnych wynikają prawa ucznia. • Wymienia akty prawa szkolnego, w których zapisane są jego prawa.	• Wskazuje i opisuje źródła praw ucznia. • Potrafi opisać sytuacje szkolne, w których występują przykłady praw i obowiązków szkolnych. • Potrafi określić w konkretnych przypadkach, jakie prawa ucznia są naruszane. • Przedstawia sposoby dochodzenia praw, które zostały naruszone.	• Dostrzega zależność między godnością ludzką a prawami ucznia, które mu przysługują.
9. Moje miejsce na ziemi				
• Wyjaśnia, czym są mała ojczyzna i region.	• Wymienia czynniki kształtujące odrębność regionalną.	• Wskazuje cechy charakterystyczne regionu, w którym mieszka.	• Charakteryzuje czynniki kształtujące odrębność lokalną i regionalną.	• Opisuje swoją małą ojczyznę, uwzględniając więzi lokalne. • Wymienia tradycje i obyczaje swojej społeczności regionalnej.
10. Samorządy terytorialne, lokalne i regionalne				
• Znajduje podstawowe informacje na temat swojej gminy i swojego regionu.	• Wymienia organy samorządowe wybierane przez obywateli. • Wymienia najważniejsze zadania organów samorządowych.	• Wskazuje, w jaki sposób władze centralne mogą wpływać na decyzje władz samorządowych. • Wymienia najważniejsze zadania organów samorządowych.	• Opisuje kompetencje władz centralnych wobec samorządu. • Wskazuje w których urządach można załatwić wybrane sprawy. • Przedstawia możliwości	• Przedstawia informacje na temat wydarzeń i postaci historycznych związanych z dziejami lokalnymi i regionalnymi.

	Wymienia organy stanowiące i wykonawcze w gminie (mieście/dzielnicy); powiecie i województwie.		załatwienia spraw przez e-urząd. - Potrafi wypełnić wniosek o wydanie dowodu osobistego. - Wyjaśnia, czym jest zarząd komisaryczny.	
11. Obywatele a władze samorządowe. Budżety obywatelskie				
Wymienia problemy społeczności lokalnej.	- Wie, czym jest kapitał społeczny. - Wie, czym są młodzieżowe rady miast i gmin.	- Próbuje formułować sądy dotyczące problemów społecznych. - Potrafi wyjaśnić, czym jest budżet obywatelski.	- Opisuje różne formy wpływania przez obywateli na decyzje władz samorządowych. - Wskazuje przyczyny problemów swojej społeczności lokalnej. - Próbuje wskazać sposobnych ich rozwiązania.	- Wymienia różne rodzaje kapitału społecznego i wskazuje na znaczenie tego zjawiska w procesach gospodarczych. - Przedstawia rolę i znaczenie rad młodzieżowych miast i gmin. - Zna i opisuje procedury związane z wprowadzeniem budżetu obywatelskiego.
ROZDZIAŁ III / DZIAŁ TEMATYCZNY: Wspólnoty narodowe, etniczne i obywatelski				
12. Narodowość a obywatelstwo				
Potrafi określić czas kiedy ukształtowały się współczesne narody.	Wie, czym różni się narodowość od obywatelstwa.	Zna obowiązki obywatelskie zapisane w <i>Konstytucji RP</i>.	- Wymienia czynniki narodotwórcze. - Potrafi opisać więzi obywatelskie i tożsamość narodową.	- Przedstawia genezę współczesnych narodów. - Potrafi opisać, czym jest postawa obywatelska, odnosząc się do obowiązków zapisanych w

				polskiej konstytucji.
13. Inni u nas – o mniejszościach narodowych i etnicznych				
- Odróżnia mniejszości narodowe od mniejszości etnicznych. - Wskazuje różnice pomiędzy migracją a uchodźstwem.	- Wymienia mniejszości narodowe i etniczne żyjące obecnie w Polsce. - Wyjaśnia, co to jest Polonia.	Przedstawia prawa przysługujące mniejszościom.	- Charakteryzuje mniejszości narodowe i etniczne mieszkające w Polsce. - Określa miejsca zamieszkania mniejszości w Polsce. - Wyjaśnia, dlaczego mniejszościom przysługują odrębne prawa. - Przedstawia zjawiska migracji i uchodźstwa we współczesnym świecie.	- Wymienia grupę posługującą się językiem regionalnym. - Wskazuje przyczyny migracji i uchodźstwa. - Opisuje w jaki sposób Polacy żyjący za granicą podtrzymują swoją więź z ojczyzną.
14. Różne oblicza patriotyzmu				
- Wie, co znaczy pojęcie <i>ojczyzna</i>. - Wymienia i opisuje polskie symbole narodowe.	Podaje przekłady zachowań patriotycznych.	Wymienia postawy sprzeczne z patriotyzmem.	- Wyjaśnia, odwołując się do różnych przykładów, czym jest patriotyzm. - Wskazuje różnice między patriotyzmem a nacjonalizmem, szowinizmem, ksenofobią.	- Opisuje genezę polskich symboli narodowych. - Wymienia czynniki, które łączy ludzi z ojczyzną.
15. Umiejętności i cnoty obywatelskie				
Wymienia cnoty obywatelskie.	Opisuje cechy dobrego obywatela.	Odwołując się do przykładów współczesnych i historycznych, opisuje wzory postaw	Określa znaczenie cnót i umiejętności obywatelskich w życiu społecznym.	- Wymienia różne wzorce działań obywatelskich. - Opisuje różne formy

		obywatelskich.	Wymienia umiejętności społeczne.	aktywności społecznej.
16. Działania organizacji pozarządowych				
Opisuje, czym jest społeczeństwo obywatelskie.	Wskazuje, jak można aktywnie uczestniczyć w życiu publicznym i obywatelskim.	Wskazuje działania, które podejmuje społeczeństwo obywatelskie.	- Wymienia najważniejsze cechy społeczeństwa obywatelskiego. - Opisuje aktywność społeczną Polaków.	- Opisuje, jak powstawała idea społeczeństwa obywatelskiego. - Wskazuje potrzeby społeczne, które realizuje społeczeństwo obywatelskie.
17. Aktywność obywatelska młodych				
- Wyjaśnia na czym polega wolontariat. - Wie czym są organizacje pożytku publicznego.	- Podaje przykłady organizacji i akcji społecznych skupiających młodych ludzi. - Wymienia ich najważniejsze cele.	Wskazuje różne możliwości działań społecznych, które mogą podejmować osoby młode.	- Charakteryzuje różne formy wolontariatu. - Opisuje różnorodne formy działalności młodych osób.	- Wyjaśnia jak można realizować konstytucyjną zasadę pomocniczości. - Dokonuje oceny działań społecznych adresowanych do młodych osób.
18. Zachowania etyczne w działaniach obywatelskich				
- Wie czym jest etyka. - Wymienia przykłady łamania zasad etycznych w życiu publicznym.	- Wymienia cechy etyki zawodowej. - Wskazuje negatywne skutki nieprzestrzegania zasad etycznych.	Potrafi wyjaśnić pojęcia: <i>mobbing, lobbying, nepotyzm, korupcja</i>.	- Uzasadnia konieczność stosowania zasad etyki w różnych dziedzinach społecznych. - Opisuje negatywne zjawiska które wywołane są niestosowaniem zasad etycznych.	- Charakteryzuje wybrane cechy etyki zawodowej. - Opisuje naruszanie zasad etycznych i wskazuje przyczyny takich zachowań.

SEMESTR II				
Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna <i>Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny dopuszczającej oraz:</i>	Ocena dobra <i>Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny dostatecznej oraz:</i>	Ocena bardzo dobra <i>Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny dobrej oraz:</i>	Ocena celująca <i>Uczeń spełnia wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania oceny bardzo dobrej oraz:</i>
ROZDZIAŁ IV /DZIAŁ TEMATYCZNY: Ustrój demokratyczny Rzeczypospolitej Polskiej				
19. Państwo i jego funkcje				
• Wie, czym jest państwo. • Zna najważniejsze cechy państwa.	• Wymienia podstawowe funkcje państwa. • Wskazuje wewnętrzne i zewnętrzne funkcje państwa.	• Potrafi podać przykłady, jak państwo realizuje swoje zadania.	• Charakteryzuje elementy tworzące państwa. • Opisuje najważniejsze cechy państwa.	• Charakteryzuje funkcje państwa. • Opisuje zadania, które powinno realizować państwo.
20. Fundamentalne zasady demokracji				
• Potrafi określić, gdzie i kiedy narodziła się idea demokracji. • Wie, czym jest demokracja bezpośrednia i demokracja pośrednia (przedstawicielska).	• Wymienia najważniejsze zasady demokracji. • Wie, czym jest referendum. • Potrafi podać przykłady spraw, które mogą być poddawane pod referendum.	• Wyjaśnia zasadę trójpodziału władzy.	• Opisuje, czym jest demokracja pośrednia i bezpośrednia, podaje przykłady stosowania tych zasad. • Potrafi uzasadnić konieczność ochrony praw mniejszości w demokracji. • Podaje zasady organizacji referendum.	• Opisuje zasady demokratyczne.
21. Konstytucja jako najważniejszy akt prawny				
• Wie, czym jest konstytucjonalizm.	• Wymienia najważniejsze szczególne cechy	• Wymienia najważniejsze zasady ustrojowe zapisane w	• Charakteryzuje szczególne cechy konstytucji.	• Przedstawia historię konstytucjonalizmu.

• Wie, czym jest preambuła.	konstytucji. • Wie, czym jest i dlaczego został powołany Trybunał Konstytucyjny.	konstytucji.	• Analizuje teść preambuły <i>Konstytucji RP</i> i wskazuje najważniejsze wartości do, których się odwołuje. • Podaje przykłady spraw, którymi może zająć się Trybunał Konstytucyjny.	• Potrafi wskazać dział konstytucji, w którym opisane są poszczególne kwestie. • Opisuje działanie Trybunału Konstytucyjnego.
22. Partie polityczne				
• Wie czym jest zasada pluralizmu politycznego. • Potrafi wskazać różnice pomiędzy partią polityczną a inną organizacją społeczną.	• Potrafi opisać system monopartyjny, dwupartyjny i wielopartyjny. • Wyjaśnia pojęcie koalicji rządowej.	• Potrafi podzielić partie zasiadające w sejmie, wskazując partie prawicowe centrowe i lewicowe. • Wyjaśnia pojęcie <i>opozycja</i>.	• Wymienia funkcje partii politycznych. • Potrafi wskazać różnice pomiędzy różnymi systemami partyjnymi. • Wymienia najważniejszy cele partii prawicowych, centrowych i lewicowych.	• Ocenia różne systemy polityczne. • Wyjaśnia, dlaczego istnieje konkurencja pomiędzy partiami politycznymi.
23. Jak działa demokracja przedstawicielska: sejm i senat				
• Wyjaśnia pojęcie demokracji przedstawicielskiej. • Wymienia cechy demokratycznych wyborów.	• Wie, czym jest czynne i bierne prawo wyborcze.	• Wymienia najważniejsze instytucje sejmu i senatu. • Potrafi wymienić kilka kompetencji sejmu i senatu.	• Wyjaśnia, dlaczego wybory są elementem demokracji pośredniej, czyli przedstawicielskiej. • Opisuje cechy demokratycznych wyborów. • Opisuje wskazaną funkcję parlamentu.	• Potrafi podać przykłady sytuacji, gdy prawa wyborcze mogą być ograniczone. • Opisuje, jak działa polski parlament.

24. Władza wykonawcza: Prezydent RP i Rada Ministrów				
• Wie, czym jest republikańska forma rządów. • Potrafi wskazać, kto sprawuje w Polsce władzę wykonawczą.	• Wie, jak są przeprowadzane w Polsce wybory prezydenckie. • Odszukuje i opracowuje informację o aktualnie urzędującym prezydencie.	• Podaje imię i nazwisko urzędującego prezesa Rady Ministrów. • Podaje przykłady kompetencji prezydenta.	• Odwołując do zasady dobra wspólnego, wyjaśnia, czym jest republikańska forma rządów. • Wie, kto może kandydować na urząd Prezydenta RP. • Wyjaśnia, jak wyłaniany jest rząd. • Potrafi wyjaśnić pojęcia: <i>rząd większościowy</i> i <i>rząd mniejszościowy</i>. • Przedstawia kompetencje Rady Ministrów.	• Wie, na czym polega dualizm władzy wykonawczej w RP. • Podaje przykłady najważniejszych uprawnień prezydenta. • Potrafi, korzystając z różnych źródeł, opisać działania obecnie urzędującego prezydenta. • Potrafi wskazać decyzje rządu, które miały wpływ na indywidualne życie swoje lub swojej rodziny.
25. Władza sądownicza				
• Wyjaśnia zasadę państwa prawa.	• Zan strukturę sądownictwa powszechnego.	• Wyjaśnia zasady: niezależności, niezawisłości oraz dwuinstancyjności.	• Wie, czym zajmują się sądy powszechne i trybunały.	• Podaje przykłady naruszania zasad państwa prawa. • Wyjaśnia najważniejsze zasady określające działalność władzy sądowniczej. • Opisuje, jak działają organy wymiaru sprawiedliwości.
ROZDZIAŁ V /DZIAŁ TEMATYCZNY: Świat, Europa				
26. Organizacje międzynarodowe				
• Wymienia kilka kierunków	• Wymienia cele i przejawy	• Wymienia państwa należące	• Opisuje najważniejsze	• Wymienia przykłady misji

polskiej polityki zagranicznej .	działania Organizacji Narodów Zjednoczonych. • Wskazuje cele i różne formy działalności Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego.	do NATO. • Przedstawia działalność Polski w ONZ, Unii Europejskiej i NATO.	kierunki polityki zagranicznej: suwerenność współpraca w organizacjach międzynarodowych, polityka regionalna, polityka wschodnia. • Określa okoliczności powstania ONZ i NATO. • Opisuje najważniejsze organy NATO i ONZ.	wojskowych ONZ i NATO. • Wymienia i opisuje organizacje wyspecjalizowane działające w ramach ONZ.
27. Cele i zasady działania Unii Europejskiej				
• Wskazuje przyczyny powstania Unii Europejskiej.	• Wymienia ogólne cele UE.	• Potrafi wymienić państwa członkowskie UE. • Wymienia najważniejsze instytucje UE.	• Wskazuje pięć najważniejszych wydarzeń związanych z powstaniem UE, uzasadnia swój wybór.	• Na podstawie szczegółowych celów wskazuje główne kierunki rozwoju UE. • Zna zadania najważniejszych instytucji UE.
28. We wspólnej Europie				
• Wymienia ogólne cele UE.	• Wymienia najważniejsze instytucje UE.	• Wymienia podstawowe prawa obywateli Unii Europejskiej.	• Opisuje korzyści z członkostwa w UE dla gospodarki oraz społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem ludzi młodych. • Podaje przykłady programów finansowanych z	• Potrafi podać liczbę polskich eurodeputowanych. • Opisuje, jak prawa obywatela UE wpływają na życie obywateli państw członkowskich.

			UE.	
29. Problemy współczesnego świata				
Wyjaśnia, czym jest zjawisko globalizacji.	Wyjaśnia pojęcia: <i>fundamentalizm religijny i terroryzm</i>.	- Wymienia problemy ekonomiczne i demograficzne świata. - Wymienia problemy związane ze środowiskiem naturalnym i chorobami.	- Charakteryzuje globalne problemy ekonomiczne i demograficzne. - Znajduje i opracowuje informacje o konfliktach toczących się na świecie. - Charakteryzuje problemy związane ze środowiskiem naturalnym i chorobami. - Opisuje zjawisko terroryzmu.	- Opisuje globalizację w różnych aspektach. - Przedstawia propozycje działań w kierunku rozwiązania problemów współczesnego świata.
ROZDZIAŁ VI / DZIAŁ TEMATYCZNY: Prawa człowieka, nieletni wobec prawa				
30. Jak kształtowały się prawa człowieka				
- Wskazuje, z czego wynikają prawa człowieka. - Uzasadnia, dlaczego prawa człowieka są niezbywalne.	- Wskazuje źródła ludzkiej godności. - Wymienia najważniejsze cechy praw człowieka.	- Omawia cechy praw człowieka. - Wymienia najważniejsze dokumenty, które tworzą międzynarodowy system ochrony praw człowieka. - Wie, kiedy powstała <i>Powszechna Deklaracja Praw Człowieka</i>.	- Wie, czym jest prawo naturalne i określa jego wpływ na rozwój idei praw człowieka. - Charakteryzuje pojęcie godności, rozróżniając godność osobową człowieka od godności osobistej. - Na podstawie preambuły <i>Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka</i> analizuje jej najważniejsze treści.	- Przedstawia najważniejsze wydarzenia związane z rozwojem idei praw człowieka. - Wymienia najważniejsze zadania międzynarodowego systemu ochrony praw człowieka.
31. Prawa człowieka zapisane w Konstytucji RP				
Wymienia prawa i wolności	Wie, jak pojęcia: <i>wolności</i>	Wymienia ogólne zasady	Wskazuje na różnice	Potrafi wymienić i

osobiste, które są ważne dla młodych osób.	i <i>prawa</i> charakteryzowane są w <i>Konstytucji RP</i> .	dotyczące praw i wolności zapisanych w polskiej konstytucji. • Wymienia różne formy uczestniczenia obywateli w życiu publicznym.	między prawami a wolnościami. • Potrafi wskazać granice wolności i zakres praw gwarantowany przez państwo.	scharakteryzować wybrane prawa osobiste i polityczne zapisane w <i>Konstytucji RP</i> . • Wie, czym jest ludowa inicjatywa ustawodawcza.
32. Ochrona praw człowieka				
• Wymienia różne systemy ochrony praw człowieka.	• Wie, jaką rolę w ochronie praw człowieka pełni Rzecznik Praw Obywatelskich .	• Wymienia najważniejsze elementy systemu praw człowieka w Polsce. • Wymienia organizacje pozarządowe działające na rzecz ochrony praw człowieka. • Opisuje działania Rzecznika Praw Dziecka .	• Opisuje najważniejsze funkcje Rzecznika Praw Obywatelskich. • Opisuje działania organizacji pozarządowych na rzecz ochrony praw człowieka. • Opisuje wybrane prawa zapisane w <i>Konwencji o prawach dziecka</i> . • Podaje przykłady naruszania praw dziecka.	• Potrafi przedstawić sposób złożenia wniosku do RPO. • Wskazuje sytuacje, które uprawnają do podejmowania interwencji przez Rzecznika Praw Dziecka. • Wymienia instytucje, które zajmują się ochroną praw człowieka w systemie uniwersalnym, regionalnym i krajowym.
33. Uprawnienia policji i służb porządkowych				
• Zna najważniejsze zadania policji i służb porządkowych. • Wie, na czym polega przymus bezpośredni .	• Podaje przykłady środków przymusu bezpośredniego. • Wymienia podstawowe rodzaje przemocy.	• Wskazuje sytuacje, gdy służby porządkowe mogą użyć przymusu bezpośredniego.	• Podaje przykłady sytuacji, w których policja może korzystać ze swoich uprawnień.	• Potrafi określić, jak należy się zachować w sytuacjach, gdy mamy do czynienia z przemocą.

34. Młodzi ludzie w kontakcie z prawem				
- Opisuje, czym jest przemoc rówieśnicza. - Wskazuje, które rodzaje przemocy rówieśniczej są zaliczane do przestępstw, a które – do wykroczeń.	- Potrafi wymienić różne typy przestępstw. - Wie, jaki sąd rozpatruje sprawy nieletnich.	Wymienia prawa, które przysługują nieletniemu, który został zatrzymany przez policję.	- Wskazuje różnice pomiędzy wykroczeniem, występkiem a zbrodnią. - Wymienia środki, które może zastosować sąd wobec nieletniego.	- Opisuje, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za czyny karalne w zależności od wieku. - Wskazuje sytuacje, w których zatrzymanego nieletniego należy natychmiast zwolnić.
ROZDZIAŁ VII / DZIAŁ TEMATYCZNY: W świecie mediów i informacji				
35. Media we współczesnym świecie				
Wie, czym są środki masowego przekazu.	Wymienia różne rodzaje mediów, dzieląc je na: pisane, audiowizualne i interaktywne.	- Wymienia funkcje mediów. - Wyjaśnia pojęcie czwartej władzy.	- Opisuje różne rodzaje mediów. - Wyjaśnia, dlaczego media są nazywane czwartą władzą.	- Opisuje różne funkcje mediów. - Opisuje, jaką rolę odgrywają media we współczesnym społeczeństwie. - Wyjaśnia pojęcie <i>public relations</i>.
36. Jak korzystać ze środków masowego przekazu				
- Wymienia i opisuje umiejętności, które umożliwią swobodne poruszanie się wśród natłoku informacji. - Odnajduje w mediach informacje na wskazany temat, analizuje je.	- Wyjaśnia pojęcia: <i>społeczeństwo informacyjne</i> i <i>globalna wioska</i>. - Wie dlaczego dziennikarstwo jest zawodem zaufania publicznego.	- Wymienia zachowania etyczne w mediach elektronicznych. - Odróżnia fakty od komentarzy.	- Uzasadnia, czy społeczeństwo polskie jest społeczeństwem wiedzy. - Wymienia i opisuje zjawiska utrudniające przepływ informacji w sieci. - Wymienia i opisuje zasady etyki dziennikarskiej.	- Opisuje wpływ mediów na zjawisko globalizacji. - Wyjaśnia, dlaczego nie należy mieszać faktów z komentarzami i opiniami.

37. Informacja i przekaz na wagę złota				
• Wie, czym jest reklama społeczna .	• Odszukuje w internecie komunikaty z badań opinii publicznej.	• Wie, na czym polega znaczenie badań opinii publicznej .	• Odczytuje i interpretuje wyniki sondaży opinii publicznej.	• Wymienia i analizuje różne reklamy społeczne.
38. Cyberprzestrzeń – korzyści i zagrożenia				
• Wie czym jest cyberprzestrzeń .	• Wymienia zasady bezpieczeństwa w sieci .	• Wymienia zagrożenia i korzyści wynikające z korzystania z cyberprzestrzeni. • Wymienia najważniejsze rodzaje szkodliwych programów, które stanowią zagrożenie dla uczestników cyberprzestrzeni.	• Wymienia najważniejsze funkcje cyberprzestrzeni. • Zna zasady, jakie należy stosować aby uchronić się przed szkodliwym oprogramowaniem.	• Potrafi uzasadnić, że cyberprzestrzeń to miejsce służące swobodnemu przekazywaniu idei i informacji.

Wymagania edukacyjne są dostosowane do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

1. Program nauczania: Wiedza o społeczeństwie, Klasa 8, podręcznik- P. Krzesicki, P. Kur
2. Podstawa programowa: Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024r.
3. Statut Szkoły Podstawowej nr 323 im. Polskich Olimpijczyków w Warszawie.